

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. V. M.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. A. H., advokátom v K., proti žalovanému **V. G.**, bývajúcemu v S., za účasti vedľajšej účastníčky S., so sídlom v B., zastúpenej A., a.s., so sídlom v B., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17 C 688/2002, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 16/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Prešove z 13. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 16/2007 v napadnutom zmeňujúcom výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 3 690 000,- Sk z titulu bolestného tak, že v tejto časti bola žaloba zamietnutá a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom z 27. novembra 2006 č.k. 17 C 688/2002-422 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 12 780 000,- Sk v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 981 157,- Sk v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. A. H., F., číslo účtu: X.. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 35 600,- Sk na účet Okresného súdu Humenné v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 200 000,- Sk na účet Okresného súdu Humenné v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 13. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 16/2007 na odvolanie žalobcu a vedľajšej účastníčky potvrdil rozsudok vo výroku o zaplatení sumy 5 256 000,- Sk z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, vo výroku o zaplatení sumy 3 690 000,- Sk z titulu bolestného, vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o súdnom poplatku. Zmenil rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 3 690 000,- Sk z titulu bolestného tak, že v tejto časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 897 091,- Sk a žalovanému uložil povinnosť ju zaplatiť JUDr. A. H., advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy konania štátu vo výške 35 600 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pokiaľ ide o bolestné, uviedol v odôvodnení rozhodnutia, že z obsahu znaleckého posudku MUDr. P. M. je zrejmé, že žalobca pri dopravnej nehode utrpel mnohopočetné poranenia, ktoré sú značne bolestivé. Bolestivá je ich liečba a rehabilitácia. Charakter úrazu si navyše vyžiadal až osemnásť operácií, čo taktiež zvyšuje celkovú mieru žalobcom vytrpenej bolesti. Spôsob výpočtu bolestného, ale nie je totožný so spôsobom výpočtu sťaženia spoločenského uplatnenia, kde sa vychádza zo základného počtu bodov. Podľa jeho názoru priznanie odškodnenia za bolesť žalobcovi nad sumu 3 690 000,- Sk už primeraným nie je. Preto zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 3 690 000,- Sk z titulu bolestného tak, že v tejto časti žalobu zamietol (§ 220 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca proti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené nad sumu 3 690 000,- Sk z titulu bolestného tak, že žaloba bola zamietnutá. Podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) Žiadal, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutom rozsahu, ktorý bol v prevyšujúcej časti nárok na bolestné nad sumu 3 690 000,- Sk zamietnutý zrušil a v tejto časti mu vrátil vec na ďalšie konanie. Uviedol, že 30-násobné zvýšenie základného bodového ohodnotenia bolestného považuje za nedostačujúce a to vzhľadom na rozsah vytrpených bolestí a prežitých mučivých útrap. Nepriamo to potvrdzuje aj skutočnosť, že 30-násobné zvýšenie bolestného je v zjavnom nepomere k 60-násobnému zvýšeniu bolestného prvostupňovým súdom. Aj v zmysle komunitárneho práva za bolesť treba považovať narušenie nielen fyzickej ale aj tiež psychickej integrity poškodeného. V tomto smere sa za bolesť v zmysle Zásad pre hodnotenie za bolesť považuje i sťaženie zdravotnej pohody ako sú závažné psychické zmeny, stavy

únavy, fyzické útrapy a strasti z obmedzenia pohybu. Počas osemnástich operácií a vyše dvadsiatich hospitalizácií podstupoval bolestivé rehabilitácie. Kontrolní znalci vo svojom kontrolnom znaleckom posudku udávajú, že trpel veľkými bolesťami a značnými komplikáciami pri viacpočetných zraneniach. V dôsledku štrukturálnych zmien v koži, pod kožou, svaloch, nervoch, cievach, kostiach a kĺboch, ktoré sú dôsledkom samotného úrazu, následných operácií a procesu hojenia, trpel aj značnými bolesťami hlavy, bolesťami v oblasti pravej hornej a dolnej končatiny. Išlo o bolesti, ktoré sú nepopierateľné a tieto bolesti v súvislosti s vekom majú tendenciu zhoršovania. Mal za to, že dostatok dôkazov preukázal, že jeho prípad je prípadom hodným osobitného zreteľa tak, ako to vyhodnotil súd prvého stupňa. Predložil súdu smernicu Európskeho parlamentu rady 2005/14 ES a taktiež výňatok zo zákona č. 381/2001 o zmluvnom povinnom poistení, z ktorých vyplýva, že limit poistného plnenia z jednej škodnej udalosti musí byť podľa § 7 ods. 2 písm. a/ najmenej 19 miliónov na každého zraneného, alebo 1 milión až 5 miliónov € podľa článku 10 ES. Podľa jeho názoru zdravie, ako právom chránený záujem sui generis si vyžaduje zo strany konajúceho súdu obzvlášť citlivý prístup, spojený s komplexným individuálnym zhodnotením všetkých právne relevantných skutočností. Náhrada bolestného rozhodnutím odvolacieho súdu o 30-násobnom zvýšení základného bodového ohodnotenia nebola dostatočne poskytnutá.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Vedľajší účastník nesúhlasil s tvrdeniami, resp. námietkami žalobcu uvedenými v dovolaní a žiadal, aby jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému v napadnutej časti je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Zaoberal sa predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom

konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti konať pred súdom, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady neboli dovolateľom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 241 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a takisto tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. že napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Z dovolania vyplýva, že dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu, v napadnutej časti týkajúcej sa bolestného nepriznaného nad 3 690 000,- Sk, založené na nesprávnych právnych záveroch.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa považoval za primerané zvýšenie na 60-násobok základného bodového ohodnotenia bolestného žalobcovi. Krajský súd vychádzajúc z nezmeneného skutkového stavu za primerané považoval zvýšenie na 30-násobok základného bodového ohodnotenia bolestného. Po odrátaní už poskytnutého plnenia zo strany vedľajšej účastníčky v čiastke 72 000,- Sk žalovaný mal byť zaviazaný len na zaplatenie sumy 3 690 000,- Sk. Priznanie odškodnenia za bolesť nad túto sumu, podľa názoru odvolacieho súdu, už primeraným nie je. V tomto smere však bližšie svoje rozhodnutie neodôvodnil.

Odvolací súd vychádzal v podstate z tých istých skutkových okolností, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa. Keďže odvolací súd pri zmene rozhodnutia (§ 220 O.s.p.) svojim rozhodnutím nahrádza rozhodnutie súdu prvého stupňa, musí jeho rozhodnutie aj v tomto smere obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie zahrňujúce výklad opodstatnenosti,

pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Len také rozhodnutie možno označiť za preskúmateľné (§ 157 ods. 2 a 3 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.). V tomto smere napadnutý rozsudok (pokiaľ ide o bolestné) odvolacieho súdu v plnom rozsahu preskúmateľný nie je, lebo neobsahuje dostatočné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré dospel odvolací súd v porovnaní so súdom prvého stupňa k odlišným záverom v otázke, aký násobok základného bodového ohodnotenia vyjadruje primeranosť náhrady za bolesť. Prečo „priznanie odškodnenia za bolesť nad sumu 3 690 000,- Sk už primeraným nie je“. Bez vysporiadania sa so skutočnosťami, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňoval a bližšieho vymedzenia konkrétnych dôvodov pre ktoré odvolací súd znížil násobok základného bodového ohodnotenia priznaného žalobcovi súdom prvého stupňa pri odškodnení za bolesť (zo 60-násobku na 30-násobok) nemal Najvyšší súd Slovenskej republiky možnosť posúdiť opodstatnenosť a dôvodnosť zmeny prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom (a teda ani preskúmať, či rozsudok v napadnutej časti spočíva na správnom alebo nesprávnom právnom posúdení veci).

Z vyššie uvedených dôvodov je rozsudok (napadnutý výrok týkajúci sa bolestného) postihnutý vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júla 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: